

Dosarul nr. 2ra-79/22
2-19070760-01-2ra-20012022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. G. Manoli)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secrieru, V. Cotorobai, M. Anton)

DECIZIE

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Gruzin Maria, Gruzin Ludmila, Covalciuc Alexandra și Laiu Maria, succedată în drepturi de către Laiu Vladimir, reprezentate de avocatul Capcelea Liviu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Gruzin Maria, Gîtlan Anastasia, Gruzin Ludmila, Covalciuc Alexandra și Laiu Maria, succedată în drepturi de către Laiu Vladimir, împotriva Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, cu privire la recalcularea și încasarea indemnizației de eliberare din serviciu,

împotriva deciziei din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare și a fost casată parțial hotărârea din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată în partea casată o hotărâre nouă,

constată:

La data de 18 ianuarie 2019 Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Gruzin Maria, Gîtlan Anastasia, Gruzin Ludmila, Covalciuc Alexandra și Laiu Maria au depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, cu privire la recalcularea și încasarea indemnizației de eliberare din serviciu.

În motivarea acțiunii reclamantele au invocat că BC „Banca Socială” SA se află în proces de lichidare începând cu 12 ianuarie 2016, în baza ordonanței BNM nr. 09-02118/2 din 16 octombrie 2015 lichidator fiind numit Berghie Sergiu.

Ca urmare a procesului de lichidare a B BC „Banca Socială” SA au fost

concediați mai mulți angajați cu achitarea indemnizației pentru stagiul de muncă și anume: Derjinscaia Elena pentru perioada 01 ianuarie 1988 – 18 ianuarie 2016, Gruzin Maria pentru perioada 01 ianuarie 1988 – 05 ianuarie 2015, Gladei Lidia pentru perioada 01 ianuarie 1988 – 18 ianuarie 2016, Gîtlan Anastasia pentru perioada 01 ianuarie 1988 – 18 ianuarie 2016, Gruzin Ludmila pentru perioada 01 ianuarie 1988 – 05 ianuarie 2015, Laiu Maria pentru perioada 01 ianuarie 1988 – 18 ianuarie 2016 și Covalciuc Alexandra pentru perioada 01 ianuarie 1988 – 18 ianuarie 2016.

Reclamantele au indicat că, în urma concedierii, nu le-a fost calculat stagiul de muncă pentru perioada anterioară de până la 01 ianuarie 1988, când Banca de Stat a URSS a fost reorganizată în bănci specializate cu schimbarea denumirii. La solicitarea achitării indemnizației pentru întregul stagiul de muncă, lichidatorul BC „Banca Socială” SA prin scrisoarea nr. 1301/3/8/27 a informat că, angajaților ce au activat în cadrul Băncii de Stat URSS, nu le vor fi luați în considerare anii de activitate anteriori, deoarece BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare nu este succesor de drepturi și obligațiuni a acesteia, conform actelor de constituire a băncii.

Consideră că prin acțiunile lichidatorului băncii au fost încălcate drepturile angajaților. Conform Hotărârii Sovietului de Miniștri al URSS nr. 1118 din 06 octombrie 1987 privind reorganizarea sistemului bancar în URSS, Banca de Stat a URSS este reorganizată în bănci specializate, fiind obligată să transmită toate activele și pasivele băncilor specializate noi formate. De asemenea, în această hotărâre s-a stipulat că angajaților care sunt eliberați din funcție ca urmare a transferului, stagiul de muncă nu se întrerupe, dacă durata întreruperii activității de muncă nu depășește 3 luni. Potrivit certificatului nr. 02 din 12 octombrie 2015, Banca de Stat a URSS a fost reorganizată în JILSOȚBANC la 01 ianuarie 1988

Au afirmat că în anul 2009, în cadrul BC „Banca Socială” SA au avut loc reduceri de cadre, unde persoanele concediate li s-au calculat indemnizația de concediere pentru tot stagiul de muncă, inclusiv pentru anii de activitate în subdiviziunile Băncii de Stat a URSS conform scrisorii nr. 1320/309 din 25 iunie 2009.

Reclamantele au notat că potrivit înscrierilor din cărțile lor de muncă, precum și conform ordinelor de transfer, rezultă clar faptul transferului persoanelor, în legătură cu reorganizarea sistemului bancar. Astfel, transferul angajaților a avut loc în legătură cu reorganizarea sistemului Bancar în USSR, astfel încât schimbul denumirii băncilor nu poate fi considerat ca lucru în unități diferite, or, contractele individuale de muncă nu au fost reziliate. Prin urmare, calculul indemnizației urma a fi efectuat în conformitate cu datele incluse în carnetele de muncă ale angajaților.

Au solicitat obligarea pârâtei să efectueze recalcularea indemnizației de concediere în temeiul art. 186 din Codul muncii conform datelor din cărțile de muncă și anume: Derjinscaia Elena 01 august 1978 – 18 ianuarie 2016, Gruzin Maria 01 august 1974 – 05 ianuarie 2015, Gladei Lidia 30 septembrie 1977 – 18 ianuarie 2016, Gîtlan Anastasia 03 iulie 1972 – 18 ianuarie 2016, Gruzin Ludmila 24 noiembrie 1967 – 05 ianuarie 2015, Laiu Maria 02 august 1976 – 18 ianuarie 2016, Covalciuc Alexandra 02 august 1976 – 18 ianuarie 2016; încasarea din contul pârâtei în beneficiul reclamantelor a indemnizației de concediere pentru perioada: Derjinscaia Elena 01 august 1978 –

01 ianuarie 1988, Gruzin Maria 01 august 1974 – 01 ianuarie 1988, Gladei Lidia 30 septembrie 1977 – 01 ianuarie 1988, Gîtlan Anastasia 03 iulie 1972 – 01 ianuarie 1988, Gruzin Ludmila 24 noiembrie 1967 – 01 ianuarie 1988, Laiu Maria 02 august 1976 – 01 ianuarie 1988, Covalciuc Alexandra 02 august 1976 – 01 ianuarie 1988; încasarea din contul pârâtei în beneficiul reclamantelor a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 18 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost înlocuită reclamanta Laiu Maria, în legătură cu decesul acesteia, cu succesorul în drepturi Laiu Vladimir (f.d. 131, volumul I).

Prin cererea de concretizare depusă la 31 ianuarie 2020, s-a solicitat inclusiv repunerea în termen a acțiunii în partea solicitării reclamantelor Gruzin Maria și Gruzin Ludmila (f.d. 156-159, volumul I).

În motivarea cererii de repunere s-a invocat că la momentul încetării contractului de muncă cu pârâta, Gruzin Maria și Gruzin Ludmila au fost duse în eroare de către fostul angajator, prin faptul că Banca de Stat a URSS și Jilsoțbanc sunt instituții diferite, motiv din care reclamantele consideră că termenul de prescripție a început să curgă abia la 12 iulie 2017, când prin încheierea Curții Supreme de Justiție a fost recunoscut dreptul unui șir de angajați ai BC „Banca Socială” SA privind încasarea indemnizației de concediere și pentru perioada anterioară anului 1988.

Prin încheierea din 21 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a constatat ca fiind depusă în interiorul termenului de prescripție extinctivă acțiunea în partea pretențiilor formulate de către Gruzin Maria și Gruzin Ludmila cu privire la recalcularea și încasarea indemnizației de concediere și a fost respinsă cererea privind ridicarea excepției de tardivitate depusă de lichidatorul BC „Banca Socială” SA, Țurcan Iulian, în partea pretențiilor formulate de către Gruzin Maria și Gruzin Ludmila (f.d. 179-182, volumul I).

Prin hotărârea din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Gruzin Maria, Gîtlan Anastasia, Gruzin Ludmila, Covalciuc Alexandra și Laiu Maria, succedată în drepturi de către Laiu Vladimir, a fost admisă parțial. S-a obligat BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare să efectueze recalcularea indemnizației de eliberare din serviciu: a Elenei Derjinscaia pentru întreaga perioadă de activitate de la 01 august 1978 până la 18 ianuarie 2016, a Lidiei Gladei pentru întreaga perioadă de activitate de la 30 septembrie 1977 până la 18 ianuarie 2016, a Mariei Gruzin pentru întreaga perioadă de activitate de la 01 august 1974 până la 05 ianuarie 2015, a Ludmillei Gruzin Ludmila pentru întreaga perioadă de activitate de la 24 noiembrie 1967 până la 05 ianuarie 2015, a Alexandrei Covalciuc pentru întreaga perioadă de activitate de la 15 decembrie 1982 până la 18 ianuarie 2016, a Mariei Laiu pentru întreaga perioadă de activitate de la 02 august 1979 până la 18 ianuarie 2016. S-a încasat de la BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare indemnizația de eliberare din serviciu în beneficiul: Elenei Derjinscaia pentru perioada de activitate de la 01 august 1978 până la 01 ianuarie 1988, Lidiei Gladei pentru perioada de activitate de la 30 septembrie 1977 până la 01 ianuarie 1988, Mariei Gruzin pentru perioada de activitate de la 01 august 1974 până la 01 ianuarie 1988, Ludmillei Gruzin pentru perioada de activitate de la 24 noiembrie 1967

până la 01 ianuarie 1988, Alexandrei Covalciuc pentru perioada de activitate de la 15 decembrie 1982 până la 01 ianuarie 1988, lui Laiu Vladimir pentru perioada de activitate a Mariei Laiu de la 02 august 1979 până la 01 ianuarie 1988. Acțiunea depusă de Anastasia Gîtlan cu privire la obligarea BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare să efectueze recalcularea indemnizației de eliberare din serviciu pentru întreaga perioadă de activitate de la 03 iulie 1972 până la 18 ianuarie 2016, încasarea indemnizației de eliberare din serviciu pentru perioada de activitate de la 03 iulie 1972 până la 01 ianuarie 1988 și compensarea cheltuielilor de asistență juridică, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3% din suma indemnizațiilor de eliberare din serviciu, care urmează a fi calculate și achitate lui Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Gruzin Maria, Gruzin Ludmila, Covalciuc Alexandra și Laiu Vladimir, în baza hotărârii în cauză. S-a încasat de la BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare în beneficiul lui Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Gruzin Maria, Gruzin Ludmila, Covalciuc Alexandra și Laiu Vladimir a câte 2000 de lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru asistența juridică.

La data de 22 aprilie 2020 lichidatorul BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, Iulian Țurcan, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii, casarea încheierii prin care a fost respinsă ridicarea excepției de tardivitate în privința acțiunii depusă de către Gruzin Maria și Gruzin Ludmila, cu respingerea ca fiind tardivă, cu omiterea termenului legal de adresare în judecată, a acțiunii depuse de Gruzin Maria și Gruzin Ludmila și respingerea integrală a acțiunii depusă de Derjinscaia Elena, Gruzin Maria, Gladei Lidia, Gruzin Ludmila, Covalciuc Alexandra și Laiu Maria, ca fiind neîntemeiată și ilegală.

Prin decizia din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare și a fost casată parțial hotărârea din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea admiterii cerințelor cu privire la recalcularea și încasarea indemnizațiilor de concediere, și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre. S-a respins acțiunea în partea pretențiilor formulate de Gruzin Maria și Gruzin Ludmila împotriva BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, cu privire la recalcularea și încasarea indemnizației de concediere, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție. S-a respins acțiunea în partea pretențiilor depuse de Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Covalciuc Alexandra, Laiu Maria împotriva BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, privind recalcularea și încasarea indemnizației de eliberare din serviciu, ca fiind neîntemeiată. În rest, hotărârea din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost menținută.

La data de 06 decembrie 2021 Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Gruzin Maria, Gruzin Ludmila, Covalciuc Alexandra și Laiu Maria, succedată în drepturi de către Laiu Vladimir, reprezentate de avocatul Capcelea Liviu, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a interpretat eronat legea, precum și a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Reprezentantul recurentelor a menționat că instanța de apel urma să aplice prevederile art. 186 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, potrivit căruia salariaților concediați în legătură cu lichidarea unității li se garantează: pentru prima lună, plata unei indemnizații de eliberare din serviciu egală cu mărimea sumată a unui salariu mediu săptămânal pentru fiecare an complet lucrat la unitatea în cauză, dar nu mai mare decât șase salarii medii lunare și nu mai mică decât un salariu mediu lunar. Dacă unitatea a fost succesorul de drept al unei unități reorganizate anterior și contractul individual de muncă cu salariații în cauză nu a încetat anterior (art.81), se vor lua în calcul toți anii de activitate.

A susținut că în speță, transferul salariaților a avut loc în legătură cu reorganizarea sistemului bancar, fapt ce rezultă din Hotărârea Sovietului de Miniștri al URSS nr. 1118 din 06 octombrie 1987 privind reorganizarea sistemului bancar în URSS, însemnările din cărțile de muncă și ordinele de transfer ale recurentelor.

Consideră că este eronată poziția instanței de apel precum că în conformitate cu art. 33 pct. 5 din Codul muncii adoptat la 25 mai 1973, transferarea lucrătorului cu consimțământul lui, la o altă întreprindere, instituție, organizație sau trecerea la o funcție electivă este temeiul legal al încetării contractului individual de muncă. Or, la caz, sub nicio formă nu se atestă transferul la altă întreprindere, deoarece transferul a avut loc în cadrul aceleiași întreprinderi care a fost reorganizată.

Reprezentantul recurentelor a mai indicat că, anterior prin hotărâri judecătorești irevocabile, a fost recunoscut dreptul unui șir de angajați la indemnizația de concediere pentru perioada anterioară anului 1988.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 01 iulie 2021.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a avocatului Capcelea Liviu la data de 08 octombrie 2021 (f.d. 42, volumul II).

Astfel, recursul, declarat la 06 decembrie 2021, este în termen.

La data de 20 ianuarie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimei BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare (f.d. 51, 53-56, volumul II), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Prin referința depusă la 01 martie 2022, lichidatorul BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare – Iulian Țurcan, a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 13 aprilie 2022 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

Conform art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul

declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la 06 octombrie 1987, prin Hotărârea Sovietului de Miniștri al URSS nr. 1118, s-a decis reorganizarea sistemului bancar în URSS, prin formarea băncilor specializate (f.d. 74-76, volumul I).

La 01 ianuarie 1988, Banca de Stat a URSS a fost reorganizată prin divizare, formându-se mai multe bănci specializate printre care și „Jilsoțbank”, fiind anexate în confirmarea acestui fapt ordinul de eliberare prin transfer a angajaților nr. 66-k din 28 decembrie 1987 și ordinul numire prin transfer a angajaților nr. I K din 28 decembrie 1987 (f.d. 77-85, volumul I).

Ulterior, banca specializată „Jilsoțbank” s-a reorganizat în BC „Banca Socială” SA.

Începând cu 12 ianuarie 2016, BC „Banca Socială” SA se află în proces de lichidare, prin ordonanța Băncii Naționale a Moldovei nr. 09-02118/2 din 16 octombrie 2015 în calitate de lichidator fiind numit Berghie Sergiu.

Ca urmare a procesului de lichidare a BC „Banca Socială” SA, au fost concediați mai mulți angajați cu achitarea indemnizației pentru stagiul de muncă și anume: Derjinscaia Elena pentru perioada 01 ianuarie 1988 – 18 ianuarie 2016, Gruzin Maria pentru perioada 01 ianuarie 1988 – 05 ianuarie 2015, Gladei Lidia pentru perioada 01 ianuarie 1988 – 18 ianuarie 2016, Gîtlan Anastasia pentru perioada 01 ianuarie 1988 – 18 ianuarie 2016, Gruzin Ludmila pentru perioada 01 ianuarie 1988 – 05 ianuarie 2015, Laiu Maria pentru perioada 01 ianuarie 1988 – 18 ianuarie 2016 și Covalciuc Alexandra pentru perioada 01 ianuarie 1988 – 18 ianuarie 2016.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Gruzin Maria, Gîtlan Anastasia, Gruzin Ludmila, Covalciuc Alexandra și Laiu Maria au solicitat obligarea BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare să efectueze recalcularea indemnizației de concediere în temeiul art. 186 din Codul muncii conform datelor din cărțile de muncă și anume: Derjinscaia Elena 01 august 1978 – 18 ianuarie 2016, Gruzin Maria 01 august 1974 – 05 ianuarie 2015, Gladei Lidia 30 septembrie 1977 – 18 ianuarie 2016, Gîtlan Anastasia 03 iulie 1972 – 18 ianuarie 2016, Gruzin Ludmila 24 noiembrie 1967 – 05 ianuarie 2015, Laiu Maria 02 august 1976 – 18 ianuarie 2016, Covalciuc Alexandra 02 august 1976 – 18 ianuarie 2016 și încasarea din contul BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare în beneficiul reclamantelor a indemnizației de concediere pentru perioada: Derjinscaia Elena 01 august 1978 – 01 ianuarie 1988, Gruzin Maria 01 august 1974 – 01 ianuarie 1988, Gladei Lidia 30 septembrie 1977 – 01 ianuarie 1988, Gîtlan Anastasia 03 iulie 1972 – 01 ianuarie 1988, Gruzin Ludmila 24 noiembrie 1967 – 01 ianuarie 1988, Laiu Maria 02 august 1976 –

01 ianuarie 1988, Covalciuc Alexandra 02 august 1976 – 01 ianuarie 1988, precum și încasarea din contul pârâtei în beneficiul reclamantelor a cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a obligat BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare să efectueze recalcularea indemnizației de eliberare din serviciu: a Elenei Derjinscaia pentru întreaga perioadă de activitate de la 01 august 1978 până la 18 ianuarie 2016, a Lidiei Gladei pentru întreaga perioadă de activitate de la 30 septembrie 1977 până la 18 ianuarie 2016, a Mariei Gruzin pentru întreaga perioadă de activitate de la 01 august 1974 până la 05 ianuarie 2015, a Ludmillei Gruzin Ludmila pentru întreaga perioadă de activitate de la 24 noiembrie 1967 până la 05 ianuarie 2015, a Alexandrei Covalciuc pentru întreaga perioadă de activitate de la 15 decembrie 1982 până la 18 ianuarie 2016 și a Mariei Laiu pentru întreaga perioada de activitate de la 02 august 1979 până la 18 ianuarie 2016. S-a încasat de la BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare indemnizația de eliberare din serviciu în beneficiul: Elenei Derjinscaia pentru perioada de activitate de la 01 august 1978 până la 01 ianuarie 1988, Lidiei Gladei pentru perioada de activitate de la 30 septembrie 1977 până la 01 ianuarie 1988, Mariei Gruzin pentru perioada de activitate de la 01 august 1974 până la 01 ianuarie 1988, Ludmillei Gruzin pentru perioada de activitate de la 24 noiembrie 1967 până la 01 ianuarie 1988, Alexandrei Covalciuc pentru perioada de activitate de la 15 decembrie 1982 până la 01 ianuarie 1988, lui Laiu Vladimir pentru perioada de activitate a Mariei Laiu de la 02 august 1979 până la 01 ianuarie 1988. Acțiunea depusă de Anastasia Gîțlan cu privire la obligarea BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare să efectueze recalcularea indemnizației de eliberare din serviciu pentru întreaga perioada de activitate de la 03 iulie 1972 până la 18 ianuarie 2016, încasarea indemnizației de eliberare din serviciu pentru perioada de activitate de la 03 iulie 1972 până la 01 ianuarie 1988 și compensarea cheltuielilor de asistență juridică, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Totodată, s-a dispus încasarea de la BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 3% din suma indemnizațiilor de eliberare din serviciu, care urmează a fi calculate și achitate lui Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Gruzin Maria, Gruzin Ludmila, Covalciuc Alexandra și Laiu Vladimir, în baza hotărârii în cauză și încasarea de la BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare în beneficiul lui Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Gruzin Maria, Gruzin Ludmila, Covalciuc Alexandra și Laiu Vladimir a câte 2000 de lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru asistența juridică.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia și a casat parțial hotărârea primei instanțe în partea admiterii cerințelor cu privire la recalcularea și încasarea indemnizațiilor de concediere, în această parte fiind emisă o hotărâre nouă, prin care a fost respinsă acțiunea în partea pretențiilor formulate de Gruzin Maria și Gruzin Ludmila împotriva BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, cu privire la recalcularea și încasarea indemnizației de concediere, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, iar, acțiunea în partea pretențiilor depuse de Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Covalciuc Alexandra, Laiu Maria împotriva BC

„Banca Socială” SA, în proces de lichidare, privind recalcularea și încasarea indemnizației de eliberare din serviciu, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. În rest, hotărârea din 24 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, contractele de muncă încheiate cu salarialele Gruzin Maria și Gruzin Ludmila au încetat la data de 05 ianuarie 2015, acestora fiindu-le achitate toate plățile la care au fost îndreptățite, conform legii în vigoare la data încetării contractelor individuale de muncă. Prin urmare, dreptul la acțiune pentru Gruzin Maria și Gruzin Ludmila s-a născut în ziua când acestea au fost eliberate cu achitarea corespunzătoare, respectiv, termenul de adresare în judecată a început să curgă la data de 06 ianuarie 2015 și a încetat prin inacțiune din partea reclamantelor la data de 05 ianuarie 2018, adică peste 3 ani.

Astfel, în condițiile în care reclamatele Gruzin Maria și Gruzin Ludmila nu au adus motive justificative privind repunerea în termenul de adresare în judecată, instanța de apel a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea depusă de Gruzin Maria și Gruzin Ludmila cu privire la recalcularea și încasarea indemnizațiilor de concediere, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă.

Cu referire la acțiunea depusă de Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Covalciuc Alexandra, Laiu Maria, Curtea de Apel Chișinău a indicat că, potrivit carnetelor de muncă, reclamantele au fost concediate de la locul precedent de muncă, contractul individual de muncă încetând în acel moment și anume, la data de 31 decembrie 1987. Potrivit art. 33 pct. 5 din Codul muncii adoptat la 25 mai 1973 (în vigoare la moment transferului angajaților din alte substructuri), transferarea lucrătorului cu consimțământul lui, la o altă întreprindere, instituție, organizație sau trecerea la o funcție electivă este temeiul legal al încetării contractului individual de muncă. În speță, se constată că salariații au fost angajați în câmpul muncii în ziua următoare, la data de 01 ianuarie 1988, de către Молдавский Республиканский Банк” Жилсоцбанк СССР, acesta fiind predecesorul de drept al BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare. Drept urmare, este cert că relațiile de muncă dintre predecesorul BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare cu reclamantele au început din 01 ianuarie 1988 și s-au încheiat la 18 ianuarie 2016, angajatorul achitând integral tuturor salariaților indemnizațiile de concediere în temeiul art. 186 din Codul muncii.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a apreciat eronat circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea

acțiunii.

Conform art. 267 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 272 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Reieșind din normele legale citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că este greșită concluzia instanței de apel precum că Gruzin Maria și Gruzin Ludmila au depus acțiunea cu omiterea termenului de prescripție extinctivă de 3 ani, or, termenul de prescripție urmează a fi calculat din momentul când persoana a aflat despre încălcarea dreptului său.

Astfel, prin scrisoarea nr. 1301/3/8/27 din 15 ianuarie 2016, lichidatorul BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare – Berghie Sergiu a informat salariații Filialei Bălți a BC „Banca Socială” SA, că anii de activitate a angajaților în cadrul Băncii de Stat URSS, nu vor fi luați în calcul, deoarece BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare nu este succesor de drepturi și obligații a acesteia conform actelor de constituire ale băncii (f.d. 86, volumul I).

Gruzin Maria și Gruzin Ludmila au explicat că, au aflat despre faptul că pot pretinde la recalcularea și încasarea indemnizației de concediere pentru perioada anterioară anului 1988, după examinarea cererii de chemare în judecată depusă de către foștii angajați ai BC „Banca Socială” SA cu privire la recalcularea indemnizației de concediere, prin hotărârea din 20 iulie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, irevocabilă la 12 aprilie 2017, fiind obligată BC „Banca Socială” SA să recalculeze indemnizația de concediere a reclamanților, conform datelor din cărțile de muncă.

Prin urmare, instanța de fond a concluzionat just că acțiunea a fost depusă de către Gruzin Maria și Gruzin Ludmila la 18 ianuarie 2019, în interiorul termenului de prescripție extinctivă de 3 ani.

Cu referire la fondul cauzei, instanța de recurs reține că, potrivit art. 186 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, salariaților concediați în legătură cu lichidarea unității sau cu încetarea activității angajatorului persoană fizică (art. 86 alin.(1) lit. b)), sau cu reducerea numărului ori a statelor de personal la unitate (art.86 alin.(1) lit. c)) li se garantează: pentru prima lună, plata unei indemnizații de eliberare din serviciu egală cu mărimea sumată a unui salariu mediu săptămânal pentru fiecare an complet lucrat la unitatea în cauză, dar nu mai mare decât șase salarii medii lunare și nu mai mică decât un salariu mediu lunar. Dacă unitatea a fost succesorul de drept al unei unități reorganizate anterior și contractul individual de muncă cu salariații în cauză nu a încetat anterior (art. 81), se vor lua în calcul toți anii de activitate.

Prin Hotărârea Sovietului de Miniștri al URSS nr. 1118 din 06 octombrie 1987, privind reorganizarea sistemului Bancar în URSS, Banca de Stat a URSS a fost

reorganizată în bănci specializate, fiind obligată să transmită toate activele și pasivele băncilor specializate noi formate.

De asemenea, în pct. 12 din hotărâre s-a stipulat că angajaților care sunt eliberați din funcție ca urmare a transferului, stagiul de muncă nu se întrerupe dacă durata întreruperii activității de muncă nu depășește 3 luni (f.d. 75, volumul I).

Conform pct. 1 din Hotărârea Guvernului privind carnetul de muncă nr. 1449 din 24 decembrie 2007 (în vigoare până la 01 ianuarie 2019), carnetul de muncă constituie documentul de bază privind activitatea de muncă a salariaților pe teritoriul Republicii Moldova.

În carnetele de muncă ale recurenților Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Gruzin Maria, Gruzin Ludmila, Covalciuc Alexandra și Laiu Maria, anexate la materialele cauzei (f.d. 23-73, volumul I), s-a indicat că la 31 decembrie 1987 acestea au fost eliberate în legătură cu transferul la Jilsoțbank și la 01 ianuarie 1988 au fost angajate la muncă prin transfer de la Banca de Stat a URSS la Jilsoțbank.

Astfel, din conținutul copiilor carnetelor de muncă rezultă că recurențele au activat neîntrerupt după cum urmează: Derjinscaia Elena în perioada 01 august 1978 - 18 ianuarie 2016, Gladei Lidia în perioada 30 septembrie 1977 - 18 ianuarie 2016, Gruzin Maria în perioada 01 august 1974 - 05 ianuarie 2015, Gruzin Ludmila în perioada 24 noiembrie 1967 - 05 ianuarie 2015, Covalciuc Alexandra în perioada 15 decembrie 1982 - 18 ianuarie 2016 și Laiu Maria în perioada 02 august 1979 - 18 ianuarie 2016.

Prin urmare, este întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la obligarea BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare să efectueze recalcularea indemnizației de eliberare din serviciu a Elenei Derjinscaia pentru întreaga perioadă de activitate de la 01 august 1978 până la 18 ianuarie 2016, a Lidiei Gladei pentru întreaga perioadă de activitate de la 30 septembrie 1977 până la 18 ianuarie 2016, a Mariei Gruzin pentru întreaga perioadă de activitate de la 01 august 1974 până la 05 ianuarie 2015, a Ludmillei Gruzin Ludmila pentru întreaga perioadă de activitate de la 24 noiembrie 1967 până la 05 ianuarie 2015, a Alexandrei Covalciuc pentru întreaga perioadă de activitate de la 15 decembrie 1982 până la 18 ianuarie 2016 și a Mariei Laiu pentru întreaga perioadă de activitate de la 02 august 1979 până la 18 ianuarie 2016.

De asemenea, prima instanță just a hotărât încasarea de la BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare a indemnizației de eliberare din serviciu în beneficiul: Elenei Derjinscaia pentru perioada de activitate de la 01 august 1978 până la 01 ianuarie 1988, Lidiei Gladei pentru perioada de activitate de la 30 septembrie 1977 până la 01 ianuarie 1988, Mariei Gruzin pentru perioada de activitate de la 01 august 1974 până la 01 ianuarie 1988, Ludmillei Gruzin pentru perioada de activitate de la 24 noiembrie 1967 până la 01 ianuarie 1988, Alexandrei Covalciuc pentru perioada de activitate de la 15 decembrie 1982 până la 01 ianuarie 1988, lui Laiu Vladimir pentru perioada de activitate a Mariei Laiu de la 02 august 1979 până la 01 ianuarie 1988.

Nu poate fi reținut argumentul lichidatorului BC „Banca Socială” SA precum că recurențele nu sunt îndreptățite de a solicita achitarea indemnizației de concediere pentru perioadele precedente de activitate în alte substructuri bancare care au existat în

sistemul bancar al URSS, or, stagiul de muncă al recurentelor nu a fost întrerupt, iar transferul angajaților a avut loc în legătură cu reorganizarea sistemului bancar, respectiv, calculul indemnizației urma să fie efectuat în conformitate cu datele incluse în carnetul de muncă al angajaților.

Totodată, ținând cont de prevederile art. 94 alin. (1) și art. 96 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă, prima instanță just a încasat din contul BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare în beneficiul Elenei Derjinscaia, Lidiei Gladei, Mariei Gruzin, Ludmilei Gruzin, Alexandrei Covalciuc și Vladimir Laiu a câte 2000 de lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru asistența juridică.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, decizia instanței de apel fiind emisă cu aprecierea eronată a circumstanțelor cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decide:

Se admite recursul declarat de Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Gruzin Maria, Gruzin Ludmila, Covalciuc Alexandra și Laiu Maria, succedată în drepturi de către Laiu Vladimir, reprezentate de avocatul Capcelea Liviu.

Se casează integral decizia din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 24 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Derjinscaia Elena, Gladei Lidia, Gruzin Maria, Gîtlan Anastasia, Gruzin Ludmila, Covalciuc Alexandra și Laiu Maria, succedată în drepturi de către Laiu Vladimir, împotriva Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, cu privire la recalcularea și încasarea indemnizației de eliberare din serviciu.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Mariana Pitic